

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ У М. КИЄВІ

Методичні рекомендації щодо оформлення кабінетів з навчальних предметів загальноосвітньої підготовки у закладах професійної (професійно-технічної) освіти

Розробники та упорядники:	Олена Бондарева – методист Навчально-методичного кабінету професійно-технічної освіти у м. Києві; Наталія Костюк – методист Навчально-методичного кабінету професійно-технічної освіти у м. Києві; Ірина Павлюк – заступник директора Навчально-методичного кабінету професійно-технічної освіти у м. Києві
Відповідальний за випуск:	Микола Натеса – директор Навчально-методичного кабінету професійно-технічної освіти у м. Києві
Комп'ютерне форматування:	Наталія Костюк – методист Навчально-методичного кабінету професійно-технічної освіти у м. Києві

Методичні рекомендації щодо оформлення кабінетів з навчальних предметів загальноосвітньої підготовки в закладах професійної (професійно-технічної) освіти. – К.: НМК ПТО у м. Києві, 2023

Методичні рекомендації містять інформацію щодо оформлення, наповнення навчальних кабінетів з предметів суспільно-гуманітарних, природничо-математичних дисциплін, кабінетів інформатики та предмета «Захист України» у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Рекомендації складено відповідно до нормативно-правових документів. Рекомендовано для використання в роботі заступникам директорів з навчальної, методичної та навчально-методичної роботи, методистам, головам методичних комісій, викладачам предметів загальноосвітньої підготовки закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Розглянуто і схвалено
Науково-методичною радою
НМК ПТО у м. Києві
Протокол № 2 від 04.05.2023р.

ЗМІСТ

1.	Вступ	3
2.	Загальні вимоги до кабінетів з навчальних предметів загальноосвітньої підготовки	4
2.1.	Основні вимоги до навчальних приміщень	7
2.2.	Кабінети з предметів суспільно-гуманітарної підготовки	9
2.3.	Кабінети з предметів природничо-математичної підготовки	13
2.4.	Вимоги до кабінетів інформатики	18
3.	Типовий перелік засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів предмета «Захист України», які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти	19
4.	Додатки	24

ВСТУП

Сучасна освіта ХХІ століття потребує нових форм організації освітнього процесу, які б сприяли швидкому та активному засвоєнню здобувачами освіти необхідної інформації, створенню оптимальних умов для навчально-пізнавальної діяльності, вихованню та розвитку особистості, яка спроможна зберегти, розкрити, розвинути та конструктивно реалізувати свій життєвий та життєтворчий потенціал в умовах складних вимог і ризиків, які висуває до нього сьогодення.

Ефективність освітнього процесу залежить від багатьох компонентів: майстерності викладача, методів навчання, забезпечення навчальної діяльності сучасними технічними засобами, змісту програм, наявності навчального обладнання. Важливе місце в системі роботи викладача загальноосвітньої підготовки належить створенню комфортних умов для освітнього процесу. Одним із центрів цієї роботи є навчальний кабінет, який повинен мати сучасне інформаційно-технічне та навчально-методичне забезпечення згідно з санітарно-гігієнічними нормами та правилами облаштування.

У сучасній науково-педагогічній літературі дається визначення навчального кабінету – «... це єдина, органічно зв'язана система навчального обладнання, змонтована в окремому приміщенні, оформлена відповідно до вимог наукової організації праці викладача й здобувача освіти, яка забезпечує високий рівень викладання предмета». Навчальний кабінет є справжньою творчою лабораторією викладача, де педагог працює, удосконалює свій фаховий рівень, готується до уроків, проводить індивідуальні консультації, заняття гуртків та інші заходи.

Нові підходи до освітнього процесу передбачають створення сучасного освітнього середовища, оснащення й дизайн якого спрямовуються на розвиток особистості та мотивації її до навчання. З цією метою змінюється просторово-предметне оточення, оновлюються освітні програми та засоби навчання. Організація освітнього простору сучасного навчального кабінету потребує широкого використання нових ІТ-технологій, мультимедійних засобів навчання, системного оновлення навчального обладнання.

Саме сучасний освітній простір навчального кабінету сприяє кращому забезпеченню здобуття повної загальної середньої освіти, з урахуванням вимог новітніх освітніх технологій і методів навчання.

2. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО КАБІNETІВ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ

Методичні рекомендації щодо оформлення кабінетів з навчальних предметів загальноосвітньої підготовки в закладах професійної (професійно-технічної) освіти розроблено на підставі:

1. Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2004 № 601, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 9 вересня 2004 р. за № 1121/9720

2. Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ), втрата чинності відбудеться 01.09.2026 відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» від 30 вересня 2020 р. № 898 (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ).

3. Наказу Міністерства надзвичайних ситуацій України «Про затвердження Правил безпеки під час проведення навчально-виховного процесу в кабінетах (лабораторіях) фізики та хімії загальноосвітніх навчальних закладів» від 16.07.2012 № 992, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 3 серпня 2012 р. за № 1332/21644.

4. Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про затвердження Положення про навчальні кабінети з природничо-математичних предметів загальноосвітніх навчальних закладів» від 14.12.2012 № 1423, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 3 січня 2013 р. за № 44/22576.

5. Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Типового переліку комп'ютерного обладнання для закладів дошкільної, загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти» від 02.11.2017 № 1440 (із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки), зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 15 січня 2018 р. за № 55/31507.

6. Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти» від 26.12.2017 № 1669, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23 січня 2018 р. за № 100/31552.

7. Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів і STEM-лабораторій» від 29.04.2020 № 574, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 травня 2020 р. за № 410/34693.

8. Наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти» від 25.09.2020 № 2205 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394.

9. Наказу Міністерства освіти і науки України «Деякі питання організації дистанційного навчання» від 08.09.2020 № 1115, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки).

Технічні засоби навчання (інтерактивні дошки, проєктори, комп'ютерне обладнання тощо) повинні відповідати технічним параметрам і характеристикам, зазначеним у типових переліках засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів. Базове програмне забезпечення повинно бути ліцензованим, інтерактивні мультимедійні електронні освітні ресурси (педагогічні програмні засоби, віртуальні лабораторії, мультимедійні підручники, електронні навчально-методичні комплекси, електронні засоби навчального призначення) повинні мати відповідний гриф Міністерства освіти і науки України.

Навчально-методичне забезпечення кабінетів, їх матеріальна база, оснащення сучасною комп'ютерною та офісною технікою, мультимедійними засобами навчання сприяє ефективно реалізувати вимоги освітніх програм щодо формування у здобувачів освіти загальних і професійних компетентностей та організовувати освітньо-пізнавальну діяльність на достатньому рівні, у тому числі і в умовах дистанційного навчання, яке може бути досить тривалим, і як освітня технологія потребує системного підходу.

Оснащення повинно відповідати вимогам законодавства про мову (в т. ч. для програмних та методичних матеріалів); стандарту освіти; достатності матеріального та методичного забезпечення освітнього процесу для повної реалізації освітніх та навчальних програм; відповідності вимогам санітарного законодавства, пожежній та електробезпеці, вимогам охорони здоров'я здобувачів освіти та охорони праці працівників закладів освіти; забезпеченості ергономічного режиму роботи здобувачів освіти та педагогічних працівників; узгодженості спільного використання (змістового, функціонального, технологічного, програмного тощо).

Для забезпечення дистанційного навчання викладач може створювати власні веб-ресурси або використовувати інші спеціальні віртуальні навчальні середовища та освітні онлайн-платформи за власним вибором, які попередньо були затверджені рішенням педагогічної ради закладу освіти.

Найголовнішим критерієм вибору інструментів для організації дистанційного навчання має бути відповідність поставленим методичним цілям, тобто те, наскільки певний сервіс чи ресурс уможливорює досягнення очікуваних результатів навчання у дистанційному форматі.

Також обрані онлайн-платформи мають забезпечувати ефективність і привабливість дистанційного навчання, постійний зворотний зв'язок, регулярність моніторингу, аналізу та корекції роботи здобувачів освіти.

Роботою кабінету керує завідувач, якого призначає директор закладу професійної (професійно-технічної) освіти. До обов'язків завідувача кабінету входить:

- планування: складає річний план роботи та, за необхідності, перспективний план оснащення кабінету на поточний навчальний рік, який обговорюються на засіданні методичної комісії загальноосвітніх дисциплін і затверджуються директором закладу освіти; паспорт комплексно-методичного забезпечення предмета (*додаток 1*);

- забезпечення умов для проведення навчальних занять та організації самопідготовки здобувачів освіти;

- забезпечення умов для організації дистанційного навчання;
- систематичне поповнення та вдосконалення навчально-матеріальної бази кабінету (надання пропозицій директору закладу професійної (професійно-технічної) освіти щодо оснащення кабінету засобами навчання та обладнанням);

- контроль за дотриманням у належному стані обладнання, приладів, упорядкування, зберігання й використання навчально-наочних посібників та всіх матеріальних цінностей кабінету;

- упровадження в практику викладання предмета різноманітних навчально-наочних посібників і технічних засобів навчання;

- організація виготовлення та використання в навчально-виховній роботі авторських наочних посібників;

- забезпечення систематизації наявних у кабінеті навчально-наочних посібників і матеріалів, складання тематичних, демонстраційних картотек та розробка роздаткового матеріалу та каталогу відеоуроків;

- вивчення досягнень педагогічної науки, кращого педагогічного досвіду з питань використання засобів навчання та впровадження цього досвіду в практичну роботу;

- забезпечення виконання здобувачами освіти і викладачами, встановлених для кабінету правил безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, протипожежної та електробезпеки, правил поведінки здобувачів освіти на уроках, перервах та в позанавчальний час;

- систематичне ведення інвентарної книги, занесення до неї відповідних змін про надходження та витрати матеріальних цінностей.

План роботи кабінетів загальноосвітніх дисциплін передбачає:

- поповнення кабінету наочними посібниками, а також обладнанням, виготовленим власноруч;

- організацію навчальної роботи кабінету: проведення тематичних оцінювань, практикумів тощо;

- раціональне використання наявного в кабінеті обладнання;

- проведення заходів, спрямованих на підвищення знань здобувачів освіти з відповідного предмета;

- організацію позанавчальної роботи (робота гуртків, факультативів, участь у проведенні тематичних заходів, олімпіад тощо);

- організацію навчально-методичної роботи викладачів у кабінеті, підвищення їх фахового рівня шляхом самоосвіти, вивчення та впровадження кращих педагогічних практик.

2.1. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО НАВЧАЛЬНИХ ПРИМІЩЕНЬ

1. Обладнання, устаткування, технічні засоби навчання (далі – ТЗН), навчально-методичні матеріали, які використовуються в освітньому процесі, повинні бути безпечними для здоров'я учасників освітнього процесу.

2. Залежно від призначення навчальних приміщень використовуються різні види навчальних меблів: робочі столи здобувачів освіти та стільці зі спинками різних ростових груп, робочі столи здобувачів освіти, стільці зі спинками регульовані, столи лабораторні, дошки, відкриті та закриті шафи, стелажі, вітрини тощо. Перевага надається робочим столам та стільцям здобувачів освіти, що запобігають порушенню формування їх постави, забезпечують мобільні робочі місця та легко трансформуються для роботи у групах. У кожному навчальному приміщенні необхідно передбачати 2-3 розміри відповідно промаркованих меблів з перевагою одного із них, відповідно до додатку 2 наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти» від 25.09.2020 № 2205 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394.

3. Навчальні меблі повинні бути без гострих кутів, сколів тощо. Пошкоджені та зношені меблі підлягають своєчасній заміні. Поверхня навчальних меблів має бути стійкою до дії мийних та дезінфекційних засобів. Рекомендовано, щоб розміщення робочих столів здобувачів освіти у навчальних приміщеннях було таким, яке забезпечуватиме лівостороннє природне освітлення робочих місць. Допускається кругове або інше розміщення робочих столів за умови забезпечення достатнього рівня освітленості робочих місць. У разі розміщення робочих столів рядами, необхідно розміщувати меблі у навчальних приміщеннях прямокутної конфігурації з дотриманням таких відстаней:

- між зовнішньою стіною і першим рядом робочих столів здобувачів освіти 0,6-0,7 м (у будівлях із цегли допускаються 0,5 м);
- між рядами двомісних робочих столів – не менше 0,6 м;
- між III рядом робочих столів і внутрішньою стіною або шафами, які стоять біля стіни, не менше 0,7 м;
- між переднім робочим столом здобувачів освіти і демонстраційним столом не менше 0,8 м;
- від передньої стіни з класною дошкою до передніх робочих столів не менше 2,4-2,6 м;
- від задніх робочих столів здобувачів освіти до задньої стіни не менше 0,65 м (якщо задня стіна зовнішня – не менше 1,0 м);
- від задніх робочих столів до шаф, які стоять вздовж заднього краю стіни – не менше 0,8 м;
- між столом педагогічного працівника і переднім робочим столом здобувача освіти – не менше 0,5 м;
- найбільша відстань останнього місця від класної дошки – 9 м;

- висота нижнього краю дошки над підлогою – 0,8-0,9 м.

Для профілактики порушень постави не менше 2-х разів на рік здобувачів освіти пересаджують на інші ряди, не порушуючи відповідності групи меблів їх зросту та з урахуванням гостроти зору і слуху.

У навчальних приміщеннях поперечної та квадратної конфігурації, в якій меблі розміщуються у 4 ряди, повинна бути збільшена відстань від дошки до першого ряду робочих столів здобувачів освіти (не менше 3 м), щоб забезпечити кут розглядання до 35 градусів. Відстань від першого ряду робочих столів до зовнішньої стіни повинна бути 0,8-1,0 м, між рядами робочих столів здобувачів освіти – 0,6м, від задніх робочих столів до шаф, розміщених біля внутрішньої стіни – 0,9-1,0 м.

Здобувачі освіти з патологією органу зору (корегованою та/або некорегованою) повинні сидіти за першими робочими столами в першому ряду (від світлонесучої стіни). Здобувачі освіти з пониженим слухом розміщуються за першими і другими робочими столами крайніх рядів. Здобувачі освіти, які часто хворіють простудними захворюваннями, ревматизмом, ангінами, розміщуються у третьому ряду (біля внутрішньої стіни).

4. Місця для здобувачів освіти із особливими освітніми потребами обладнуються відповідно до їх потреб.

5. Аудиторні дошки (з використанням крейди) мають бути матові та виготовлені з матеріалів, що мають високу адгезію з матеріалами, які використовуються для письма, добре очищаються вологою губкою, бути зносостійкими, мати лотки для затримання крейдяного пилу, зберігання крейди, тримача для креслярського приладдя.

Колір маркера для маркерної дошки повинен бути контрастним.

6. При використанні інтерактивної дошки та проєкційного екрану необхідно забезпечити її рівномірне освітлення та відсутність світлових плям підвищеної яскравості.

7. У кабінетах (лабораторіях) хімії, фізики та біології та відповідних інтегрованих курсів встановлюються спеціальні лабораторні столи, прикріплені до підлоги. Лабораторні столи слід покривати матеріалами, які стійкі до дії агресивних хімічних речовин та відповідають вимогам Державних санітарних норм та правил «Полімерні та полімеровмісні матеріали, вироби і конструкції, що застосовуються у будівництві та виробництві меблів. Гігієнічні вимоги», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 грудня 2012 року № 1139, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 09 січня 2013 року № 87/22619. Кабінет хімії і лаборантська обладнуються витяжними шафами. Хімічні реактиви повинні зберігатися у сейфі, а спеціальне допоміжне обладнання у шафі, яка замикається на ключ.

У кожному кабінеті з предметів загальноосвітньої підготовки складається паспорт кабінету, усі матеріальні цінності обліковуються в інвентарній та матеріальній книгах (додатки 2, 3).

Кабінети повинні бути забезпечені інструкціями щодо дій і поведінки у разі різних надзвичайних ситуацій. Ці інструкції необхідно використовувати разом з планами пожежної безпеки (екстреної евакуації), інструкціями з

охорони праці. Також кабінети забезпечуються аптечкою з набором медикаментів для надання першої долікарської допомоги (додаток 4) та протиепідеміологічними засобами (за окремим розпорядженням Кабінету Міністрів України).

Зміст роботи кабінету визначається навчальними програмами, програмами факультативних занять та планами позанавчальної роботи.

2.2. КАБІНЕТИ З ПРЕДМЕТІВ СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ

Основною метою створення кабінетів з предметів суспільно-гуманітарних дисциплін є забезпечення оптимальних умов щодо організації освітнього процесу:

- удосконалення методики проведення уроків через запровадження особистісно-орієнтованого підходу до здобувачів освіти, інноваційних технологій;

- раціональне використання на уроках та у позанавчальній роботі наявних в кабінеті навчально-наочних посібників;

- якісне та раціональне використання сучасних електронних педагогічних засобів навчання разом із традиційною наочністю;

- створення широких можливостей для самостійної роботи здобувачів освіти;

- підвищення рівня проведення позанавчальних та факультативних занять;

- поповнення кабінетів літературою, навчально-наочними посібниками;

- проведення ремонту наявного в кабінеті навчального обладнання;

- організація виставки авторських навчальних посібників;

- проведення засідань методичних комісій;

- забезпечення міжпредметних зв'язків.

Основними завданнями кабінетів з предметів суспільно-гуманітарних дисциплін є:

- надання науково-методичної допомоги викладачам щодо удосконалення освітнього процесу та підвищення рівня методичного забезпечення;

- забезпечення використання викладачем сучасних педагогічних засобів навчання;

- узагальнення та розповсюдження кращого педагогічного досвіду;

- організація позанавчальної роботи зі здобувачами освіти.

Обладнання робочого місця викладача та здобувачів освіти

У кабінетах з предметів суспільно-гуманітарних дисциплін робоче місце викладача забезпечується столом і стільцем, з урахуванням ергономічних вимог. Стіл викладача має бути зручним для роботи, за площею достатнім для розміщення на ньому необхідних дидактичних матеріалів.

Робочі місця здобувачів освіти облаштовуються відповідно до вимог організації праці, безпеки життєдіяльності, естетично-гігієнічних вимог. Столи

для здобувачів освіти повинні бути тільки стандартні, при цьому стіл і стілець мають бути однієї групи.

Меблі та їх розміщення в кабінеті мають відповідати санітарно-гігієнічним правилам та нормам, з дотриманням ергономіко-педагогічних умов праці, що впливають на обсяг і тривалість навчально-інформаційного, психофізіологічного та емоційного навантаження у процесі освітньої діяльності як здобувачів освіти, так і викладачів.

У кабінеті обов'язково розміщується аудиторна дошка різних видів: на одну, три або п'ять робочих поверхонь у розгорнутому або складеному вигляді. Середній щит аудиторної дошки на три або п'ять робочих поверхонь може бути використаний для демонстрації аудіо-візуальних засобів навчання на навісному екрані. Одна з

робочих площ може мати магнітну основу з кріпленнями для демонстрації навчально-наочних посібників (таблиць, карт тощо).

Обладнання навчальних кабінетів

Обладнання навчальних кабінетів є сукупністю матеріальних об'єктів, які створюють освітнє середовище та використовуються для здійснення освітнього процесу.

На вхідних дверях кабінетів з предметів суспільно-гуманітарних дисциплін повинен бути відповідний напис на табличці з назвою кабінету: «Кабінет української мови та літератури», «Кабінет української мови та літератури/зарубіжної літератури», «Кабінет зарубіжної літератури», «Кабінет історії» (може бути комбінований кабінет з набором навчально-методичної інформації та матеріально-технічного забезпечення для декількох предметів: історія України – всесвітня історія – громадянська освіта), «Кабінет англійської мови».

Кабінети з предметів суспільно-гуманітарних дисциплін мають бути оснащенні:

- комплектом навчального обладнання з фаху кабінету та

комплектом навчально-методичних посібників для викладачів;

- комплектом технічних засобів навчання та пристроями для їх використання;
- тематичною картотекою навчального обладнання;
- картотекою аудіовізуальних засобів, відеотекою, картотекою навчальних комп'ютерних програм;
- бібліотечною науково-популярної, довідково-інформаційної та методичної літератури, підручниками, журналами, необхідними в навчально-виховній роботі з предмета;
- картотекою дидактичних матеріалів;
- картотекою завдань для здійснення індивідуального підходу до навчання, організації самостійної роботи здобувачів освіти, проведення контрольних робіт, тематичних оцінювань;
- протипожежним інвентарем, аптечкою з набором медикаментів для надання першої долікарської допомоги;
- інвентарною книгою.

Навчально-методичне забезпечення кабінетів складається з навчальних програм, підручників, навчальних та методичних посібників, передбачених типовими переліками навчально-наочних посібників та обладнання загального призначення, зразків навчально-наочних посібників, навчального обладнання в кількості відповідно до вимог зазначених переліків.

У кабінеті створюється тематична картотека дидактичних та навчально-методичних матеріалів, навчально-наочних посібників, навчального обладнання, розподілених за темами та розділами освітніх програм.

Для оформлення кабінету передбачено створення навчально-методичних експозицій змінного та постійного характеру.

До постійних експозицій, відповідно до спеціалізації кабінету, належать: державна

символіка України, інструкція з безпеки праці та пожежної безпеки, правила роботи в кабінеті, портрети видатних письменників, видатних українських державних діячів, карта країни, мова якої вивчається та алфавіт, які розміщуються на передній, бічній і задній стінах.

До експозицій змінного характеру належать: виставка кращих робіт здобувачів освіти, матеріали до теми наступних уроків, орієнтовні завдання тематичного оцінювання, державної підсумкової атестації у формі зовнішнього незалежного оцінювання, додаткова інформація відповідно до навчальної програми, зокрема про життєвий і творчий шлях письменників, матеріали

красознавчого характеру, результати експериментальної та дослідницької роботи здобувачів освіти, результати олімпіад, конкурсів, турнірів тощо.

На змінних експозиційних стендах розміщуються матеріали до тем, що вивчаються, до суспільно-політичних і

літературних ювілеїв, кращі роботи здобувачів освіти, поради та рекомендації щодо вивчення програмного матеріалу, про додержання єдиного орфографічного режиму, пропонуються орієнтовані тестові завдання з усіх видів мовленнєвої діяльності.

У секційних шафах кабінетів демонструються колекції, фотовиставки, розміщена науково-історична, історико-документальна, красознавча, суспільно-політична, публіцистична, художньо-історична, навчально-методична література, дидактичний матеріал тощо. Матеріали експозицій оновлюються при переході до вивчення нової теми.

Навчальний кабінет повинен бути забезпечений настінним приладом для вимірювання температури та вологості повітря.

Розміщення та зберігання навчального обладнання, підготовка його до використання на уроках

Навчальне обладнання, посібники тощо зберігаються в кабінеті за розділами програми та відповідно до курсів навчання, з урахуванням потреби у використанні. Демонстраційне обладнання зберігається окремо. Таблиці, карти, атласи зберігаються в спеціальних шафах-ящиках. Облік та списання непридатного обладнання, інших посібників проводиться відповідно до положень та інструкцій. Місця зберігання засобів навчання нумеруються й позначаються назвами на етикетках, що заносяться до інвентарної книги.

Усі матеріальні цінності кабінету обліковуються в інвентарній книзі встановленого зразка, яка повинна бути прошнурована, пронумерована та скріплена печаткою. Облік та списання морально та фізично застарілого обладнання, навчально-наочних посібників проводиться відповідно до інструкцій, затверджених Міністерством фінансів України.

2.3. КАБІНЕТИ З ПРЕДМЕТІВ ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Кабінети з предметів природничо-математичних дисциплін створюються у закладах професійної (професійно-технічної) освіти відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти. Основна мета створення кабінетів з природничо-математичних дисциплін полягає у забезпеченні оптимальних умов для організації освітнього процесу та реалізації завдань відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року за № 1392.

Завданням функціонування кабінетів є створення передумов для організації освітнього процесу з предметів, реалізації практично-дійової і творчої складових змісту освіти, забезпечення технічних і методичних передумов для формування інформаційної культури здобувачів освіти, освітньої діяльності здобувачів освіти засобами новітніх технологій, наступності між рівнями освіти, єдності між теоретичними і практичними складовими змісту освіти, роботи предметних гуртків та факультативів, проведення засідань методичної комісії, індивідуальної підготовки викладачів до занять.

Типи та розташування кабінетів з природничо-математичної підготовки

У закладах професійної (професійно-технічної) освіти можуть створюватись такі типи навчальних кабінетів з природничо-математичної підготовки:

- кабінети з окремих предметів (кабінет біології, кабінет географії, кабінет математики, кабінет фізики, кабінет хімії);
- комбіновані кабінети з набором навчально-методичної інформації та матеріально-технічного забезпечення для декількох предметів (хімія – біологія – екологія, математика – креслення, фізика – астрономія тощо).

Кабінети з природничо-математичних предметів створюються з лаборантськими, що прилягають до цих кабінетів. Лаборантські повинні мати вихід до кабінету, а ті, що створюються при кабінетах інформатики, фізики, хімії, біології, – додатково окремий вихід у коридор.

Перебувати здобувачам освіти у приміщеннях кабінетів фізики, хімії, біології дозволяється тільки у присутності викладача або лаборанта.

Матеріально-технічне забезпечення кабінетів

До матеріально-технічного забезпечення навчальних кабінетів належать меблі, обладнання та устаткування, а також засоби, що забезпечують безпеку життєдіяльності.

Меблі у кабінетах математики та географії – столи та стільці здобувачів освіти. Меблі у кабінетах хімії, фізики та біології – спеціальні лабораторні

столи, прикріплені до підлоги. Столи здобувачів освіти повинні бути тільки стандартні, при цьому стіл і стілець мають бути однієї групи.

Робочі місця викладачів фізики, хімії, біології обладнуються демонстраційним столом (у кабінетах хімії та біології з препараторською частиною висотою 75 см). Тумби стола оснащують спеціальними пристроями (шухлядами) для зберігання інструментів, хімічного посуду, мікропрепаратів і приладів, що

використовуються для проведення дослідів. До демонстраційної частини стола (висота 90 см) підводять електричний струм, воду і каналізацію.

Робочі площі столів повинні бути покриті спеціальними матеріалами, стійкими до механічних та термічних пошкоджень, хімічних реактивів. У кабінеті хімії та біології робоче місце викладача доцільно обладнати витяжною шафою з вільним доступом до неї.

Кабінет хімії обладнується демонстраційним столом з витяжною шафою, додатковим місцевим освітленням, підведенням гарячої та холодної проточної води. При обладнанні робочого місця викладача меблями необхідно забезпечити відповідність конструкцій його складових частин та їх взаємного розташування вимогам законодавства з урахуванням комплектності робочого місця, характеру діяльності та форм організації праці.

Обладнання та устаткування

У кожному кабінеті розміщується аудиторна дошка одного з видів: на одну, три або п'ять робочих поверхонь у розгорнутому або складеному вигляді. Середній щит дошки на три або п'ять робочих поверхонь може бути використаний для демонстрації аудіо-візуальних засобів навчання на навісному екрані. На окремих робочих поверхнях дошки може бути накреслено графічну сітку для побудови графіків. Одна з робочих поверхонь може мати магнітну основу з

Одна з робочих поверхонь дошки може бути накреслено графічну сітку для побудови графіків. Одна з робочих поверхонь може мати магнітну основу з

кріпленнями для демонстрації навчально-наочних посібників (таблиць, карт, моделей-аплікацій тощо).

Робочі поверхні на звороті дошки можуть бути покриті білим кольором для нанесення написів за допомогою маркерів.

У кабінеті математики поряд з дошкою розміщують демонстраційні креслярські інструменти.

У кабінетах хімії, фізики, біології лаборантські відповідно до специфіки кабінету обладнуються: витяжною шафою, секційними шафами для зберігання приладів та лабораторного посуду, металевими шафами або

сейфами для зберігання хімічних реактивів, рукомийником, столом для підготовки дослідів, приладів і навчально-наочних посібників для занять, однотумбовим столом для роботи викладача та лаборанта, столом з пристроями для зберігання матеріалів та інструментів для ремонту приладів, пристроями для миття і сушіння посуду та дистильатором, які монтуються на стіні.

Хімічний посуд зберігається у лабораторних приміщеннях, розташовується окремо відповідно до розміру, виду і матеріалу (пластмаса, скло, метал), з якого він виготовлений.

Склянки для зберігання реактивів повинні мати етикетки з чіткими і яскравими написами їх назв. Усі шафи для зберігання

хімічних реактивів повинні замикатися, ключі від них зберігаються у викладача. На посуді з отруйними, вогне- та вибухонебезпечними речовинами мають бути етикетки з написами різного кольору: «Вогненебезпечно!» – червоного, «Отрута!» – жовтого, «Оберігати від води!» – зеленого.

Хімічні реактиви зберігаються та розміщуються системно залежно від їх властивостей (гігроскопічні реактиви, леткі, горючі і органічні речовини, кислоти тощо).

Кабінет фізики забезпечується системою електрообладнання із загальних стаціонарних та спеціалізованих взаємозв'язаних електричних пристроїв і джерел, які вмикаються до мережі змінного трифазного струму (з фазною

напругою 127 В або 220 В) та однофазного (від 5 В до 250 В), постійного струму з напругою від 0 до 110 В.

У лаборантській встановлюється центральний щиток, від якого подається однофазний і трифазний струм на розподільний щиток з випрямлячем і регулятором напруги. До столів здобувачів освіти у кабінеті фізики підводиться змінний електричний струм до 42 В.

Проведення занять у кабінетах хімії та фізики здійснюється відповідно до Правил безпеки під час проведення навчально-виховного процесу в кабінетах (лабораторіях) фізики та хімії загальноосвітніх навчальних закладів.

Проведення занять у кабінеті біології здійснюється відповідно до Правил безпеки під час проведення навчання з біології в загальноосвітніх навчальних закладах. Проведення лабораторних (дослідних) робіт дозволяється здобувачам освіти тільки у присутності викладача.

Забезпечення безпеки життєдіяльності

Кабінет повинен бути забезпечений: аптечкою з набором медикаментів для надання першої долікарської допомоги, первинними засобам пожежогасіння відповідно до Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України.

Організація роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності відбувається відповідно до Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26 грудня 2017 року № 1669, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23 січня 2018 року за № 100/31552 (далі – Положення про організацію роботи з охорони праці).

Загальні вимоги з пожежної безпеки встановлюються Правилами пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 15 серпня 2016 року № 974, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08 вересня 2016 року за № 1229/29359, а мінімальні вимоги безпеки та захисту здоров'я під час здійснення роботи, пов'язаної з використанням екранних пристроїв незалежно від їхнього типу та моделі, встановлюються Вимогами щодо безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями, затвердженими наказом Міністерства соціальної політики України від 14 лютого 2018 року № 207, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25 квітня 2018 року за № 508/31960.

Навчально-методичне забезпечення кабінетів

Навчально-методичне забезпечення кабінетів з природничо-математичних предметів складається з: навчальних програм, підручників, навчальних, методичних, навчально-наочних посібників, обладнання навчального, загального та спеціального призначення.

Розподіл та зберігання засобів навчання і навчального обладнання здійснюються згідно з вимогами навчальних програм за розділами, темами і курсами відповідно до класифікаційних груп у секціях меблів спеціального призначення у кабінетах чи (та) лабораторних приміщеннях.

У кабінетах біології, фізики, хімії та інформатики повинні бути журнали реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності (первинний, цільовий) та інструкції з безпеки під час роботи в кабінетах.

Додатково кабінети можуть бути оснащені: підручниками та навчальними посібниками для кожного здобувача освіти, фаховими журналами, інформаційними виданнями Міністерства освіти і науки України, бібліотечкою науково-популярної, довідково-інформаційної і методичної літератури, інструктивно-методичними матеріалами педагогічного досвіду, інструкціями для виконання лабораторних і практичних робіт, дослідів, спостережень, фізичного практикуму, краєзнавчими матеріалами.

Характеристики комп'ютерного обладнання повинні відповідати оптимальним вимогам для програмного забезпечення та іншого цифрового обладнання такого навчального кабінету або приміщення закладу.

Комп'ютерне обладнання повинне бути сумісним з іншим обладнанням.

Засоби навчання і обладнання для кабінетів повинні відповідати вимогам відповідно до кожного предмета згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів і STEM-лабораторій» від 29.04.2020 № 574, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 травня 2020 р. за № 410/34693.

Оформлення кабінетів

На вхідних дверях кабінету повинен бути відповідний напис на табличці з назвою кабінету: «Кабінет математики», «Кабінет фізики», «Кабінет хімії», «Кабінет біології», «Кабінет географії» тощо.

Для оформлення кабінетів передбачено створення навчально-методичних експозицій.

До експозицій кабінету належать: державна символіка, правила роботи в кабінеті, портрети видатних учених, основні формули, інформаційні стенди змінного характеру (критерії оцінювання навчальних досягнень, сьогодні на уроці,

готуємося до державної підсумкової атестації (у формі ЗНО) та зовнішнього незалежного оцінювання тощо).

Кабінет повинен бути забезпечений настінними приладами для вимірювання температури та вологості повітря.

2.4. ВИМОГИ ДО КАБІНЕТІВ ІНФОРМАТИКИ

1. Навчальні приміщення, призначені для роботи з персональними комп'ютерами повинні мати природне та штучне освітлення. Штучне освітлення у приміщеннях повинно здійснюватися системою загального освітлення. Норми освітленості на робочих місцях повинні відповідати вимогам: на екрані – не менш 200 лк; на клавіатурі, робочому столі здобувача освіти – не менш 400 лк. Забороняється перевищувати рівень освітленості на робочому місці та на екрані ПК більше 600 лк.

2. Поверхня підлоги повинна мати антистатичне покриття та бути зручною для вологого прибирання.

3. Для виконання практичної частини навчального заняття дозволено обладнувати кожне робоче місце здобувача освіти персональним комп'ютером у такому складі: монітор, системний блок, відокремлена клавіатура, відокремлений маніпулятор типу «миша», стіл, стілець (крісло). Дозволяється використання моніторів (екранів) з діагоналлю не менш 38,1 см (15 дюймів).

Вимоги до комп'ютерного обладнання, яким комплектуються навчальні приміщення, призначені для роботи з персональними комп'ютерами визначені у Типовому переліку комп'ютерного обладнання для закладів дошкільної, загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 02 листопада 2017 року № 1440, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 15 січня 2018 року за № 55/31507.

Допускається співвідношення сторін відеомонітора (екрана) 3:4 та використання сучасних моделей відеомоніторів (екранів) (рідкокристалічний, плазмовий тощо). Відеомонітор (екран) повинен знаходитись на відстані 1,5 діагоналі екрану від очей здобувача освіти таким чином, щоб його верхня половина знаходилась на рівні очей здобувача освіти. Ширина та глибина робочої поверхні робочого столу здобувача освіти повинна забезпечувати виконання ним операцій в межах зони досяжності - шириною та глибиною не менше 0,50 м.

У разі відсутності можливості обладнання робочих місць здобувачів освіти персональними комп'ютерами, допускається використання портативних персональних комп'ютерів (ноутбуків) з діагоналлю відеомоніторів (екранів) не менше 35,56 см (14 дюймів) за умови використання відокремленого маніпулятора типу «миша», а також обов'язкового чередування практичної та теоретичної частин навчального заняття.

4. Забороняється використання у закладах освіти як відеомонітори (екрани) пристрої, сконструйовані на телевізійних електронно-променевих трубках.

5. Проводи чи інші провідники, через які подається електричний струм в комп'ютерній техніці, повинні бути надійно ізольовані і механічно захищені з

метою запобігання ураження електричним струмом учасників освітнього процесу.

6. Не дозволяється одночасна робота за одним комп'ютером двох і більше здобувачів освіти незалежно від їх віку.

7. Медичними протипоказаннями до занять здобувачів освіти з персональною комп'ютерною технікою є: аномалія рефракції, некорегована міопія або гіперметропія, некорегована косоокість, епілепсія.

8. Використання друкувальних та (або) копіювальних пристроїв у навчальних приміщеннях дозволяється при відсутності здобувачів освіти та по завершенню навчальних занять. Після використання таких пристроїв приміщення необхідно провітрити.

3. ТИПОВИЙ ПЕРЕЛІК ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ НАВЧАЛЬНИХ КАБІNETІВ ПРЕДМЕТА «ЗАХИСТ УКРАЇНИ» ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ЗДОБУТТЯ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

(наказ Міністерства освіти і науки України від 13 грудня 2021 року № 1357)

1. Цей Типовий перелік визначає засоби навчання та обладнання, якими можуть бути оснащені навчальні кабінети предмета «Захист України» закладів освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, та міжшкільних ресурсних центрів державної та комунальної форм власності (далі – кабінети), з урахуванням вимог відповідних модельних навчальних програм.

2. Кабінети оснащуються комп'ютерним та мультимедійним обладнанням. Вимоги до комп'ютерного обладнання визначаються відповідно до Типового переліку комп'ютерного обладнання для закладів дошкільної, загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 02 листопада 2017 року № 1440, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 січня 2018 року за №55/31507 (із змінами відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 23.04.2021 року № 458 «Про затвердження Змін до Типового переліку комп'ютерного обладнання для закладів дошкільної, загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 травня 2021 р. за № 644/36266).

Характеристики комп'ютерного обладнання повинні відповідати оптимальним вимогам для програмного забезпечення такого навчального кабінету. Вимоги до мультимедійного обладнання, пристосувань, засобів навчання визначаються відповідно до Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів і STEM-лабораторій, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29 квітня 2020 року № 574, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07.05.2020 № 410/34693.

3. Кількість одиниць засобів навчання та обладнання для оснащення кабінету визначається відповідно до середньої наповнюваності групи закладу освіти та необхідності матеріального та методичного забезпечення освітнього процесу для реалізації навчальних програм з предмета «Захист України».

4. Засоби навчання та обладнання, що поставляються та використовуються в освітньому процесі, повинні мати гігієнічний сертифікат або висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи та технічний паспорт на виріб, декларацію про відповідність вимогам технічних регламентів, бути укомплектованими інструкціями про використання та зберігання українською мовою.

5. Засоби навчання та обладнання, їх орієнтовна кількість, якими можуть бути оснащені кабінети, наведені у таблиці:

№ з/п	Найменування	Орієнтовна к-ть
ОБЛАДНАННЯ ЗАГАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ		
1.	Меблі	
	Столи здобувачів освіти одномісний/двомісний	к-ть посадкових місць - за к-тю осіб
	Стіл викладача	1
	Стільці здобувачів освіти	за кількістю осіб
	Стілець викладача	1
	Шафи для зберігання засобів навчання	за потребою, залежно від площі приміщення
2.	Пристосування	
	Аксесуари та витратні матеріали до дошок: набір маркерів (з тримачем чи без), набір магнітів, губки для витирання, засіб для чищення дошки, набори білої та кольорової крейди	за потребою
	Дошка аудиторна магнітно-крейдова стаціонарна	1
	Дошка аудиторна магнітно-маркерна стаціонарна/мобільна	1 (за потребою)
	Дошка коркова	1
	Набір паперу для фліпчарта	за потребою
	Фліпчарт	1-2
ЗАСОБИ НАВЧАННЯ		
3.	Спеціалізоване навчальне обладнання та обладнання тренажу	
	Інтерактивний лазерний стрілецький тренажер (тир)	1
	Манекен для тренування у постановці назофаренгітального повітроводу	1
	Манекен тренувальний для тампонування ран	2
	Мішені	за потребою
	Ноші (м'які, напівм'які, складані, жорсткі, уніфіковані) у комплекті з лямками (по 2 шт. на кожні ноші)	3-5
	Стійки для зброї	за потребою
	Тренажер для проведення серцево-легеневої та мозкової реанімації	1
	Тренажер зовнішнього автоматичного дефібрилятора	1

4.	<i>Прилади</i>	
	Бінокль	1
	Дозиметр індивідуальний (накопичувач дози)	15
	Компас	до 5
	Курвіметр	1
	Прилад для вимірювання артеріального тиску	1
	Прилад радіаційної розвідки і дозиметричного контролю	1
	Прилад хімічної розвідки ВПХР	1
	Термометр електронний	1
5.	<i>Спорядження</i>	
	Аптечка індивідуальна багатоцільова «Швидка допомога»	2
	Аптечка медична загальновійськова індивідуальна	2-4
	Бронежилет	2-5
	Гвинтівка пневматична	2-8
	Гранати для метання металеві або гумові	від 3
	Гранати навчальні Ф-1, РГД-5, РГН, РГО (у розрізі)	по 1 шт.
	Загальновійськовий захисний комплект	1
	Індивідуальний протихімічний пакет	1
	Карабіни	30
	Карімат (килимок)	по 15
	Каска/шолом балістичний	10-15
	Кулі до гвинтівки пневматичної	за потребою
	Легкий хімічний захисний костюм	2
	Магазин автомата 7,62; 5,45	5
	Мотузка	
	Навчальна зброя - автомат	8-10
	Наколінники тактичні	10-15 пар
	Налокітники тактичні	10-15 пар
	Наплічник (рюкзак) тактичний (25-40 л)	10-15
	Окуляри тактичні	до 15
	Пакет гіпотермічний	2
	Пакет перев'язувальний індивідуальний	до 15
	Патрон для респіратора	до 30
	Патрони навчальні	за потребою
	Протигаз фільтрувальний	15-20
	Протипіхотна міна навчальна (різні типи)	до 5
	Протитанкова міна навчальна	до 5
	Ремінно-поясна система	5
	Респіратор (різних видів)	10-15
	Рукавички медичні нестерильні	30
	Рукавички тактичні	до 15 пар

	Санітарна сумка	1
	Світловідбивний жилет	2
	Стропи евакуаційні	2
	Термоковдра	2-5
6.	<i>Моделі (макети)</i>	
	Макет автомату для тактичної підготовки	10-15
	Макет гранати для метання	15
	Макет протипіхотної міни в розрізі	1
	Макет протитанкової міни в розрізі	1
	Макети гранат у розрізі	до 5
	Макети протипіхотних мін	до 5
	Макети протитанкових мін	2-3
	Масогабаритний макет автомату	8-10
	Масогабаритний макет гранатомету	1
	Масогабаритний макет пістолету	3
	Набір моделей ран та ушкоджень	1
7.	<i>Матеріали (перев'язувальні)</i>	
	Бинт гомеостатичний	5
	Бинт для тампонади ран	15-20
	Бинт еластичний (різні розміри та види)	15-20
	Бинт марлевий медичний нестерильний	15-20
	Вата гігроскопічна нестерильна (500 г у пачці)	10-15
	Вата компресна (100 г у пачці)	до 5
	Дезінфікатори	
	Косинка медична перев'язувальна	до 15
	Лейкопластир (катушки до 5 м)	до 10
	Марля медична гігроскопічна. Пов'язка медична велика стерильна	до 10
	Пов'язка медична мала стерильна	до 10
	Пов'язка оклюзійна клапанна	2-3
	Серветки антибактеріальні	
	Серветки марлеві стерильні (великі і малі)	
	Шинний матеріал (шмати цупкого картону, рейки різної довжини та ін.)	
	Шпилька англійська	до 15
8.	<i>Інструменти і пристосування</i>	
	Бандаж компресійний (різні види)	по 1 кожного виду
	Декомпресійна голка	2
	Джгут кровоспинний гумовий	2
	Дихальний мішок для штучної вентиляції легень	1
	Затискач кровоспинний прямий	до 15
	Комір шийний іммобілізаційний	1

	Мала піхотна лопата	5-15
	Маска з клапаном для штучної вентиляції легень	до 30
	Маска медична	до 30
	Назофарингеальний повітровід	1
	Орофарингеальний повітровід	1
	Пінцет	2
	Тактичні ножиці для парамедика	3
	Турнікет	15
	Турнікет типу SWAT-T, R.A.T.S.	2
	Шини гнучкі різних розмірів і різного призначення (для верхніх, нижніх кінцівок)	до 5
	Щиток для очей захисний	3
	Щуп саперний	1
9.	Навчально-наочні друковані та електронні засоби	
	Електронні освітні ресурси	за потребою та відповідно до тем навчальної програми
	Карти навчальні (комплект)	
	Плакати відповідно до тем навчальної програми	
	Стенди тематичні	

Паспортизація кабінету

Для своєчасної оцінки роботи та якісного функціонування кабінету проводиться його **паспортизація**.

Мета паспортизації: проаналізувати відповідний стан кабінету, його готовність забезпечити вимоги стандартів освіти, визначити основні напрямки роботи, привести навчальний кабінет у відповідність до вимог навчально-методичного забезпечення освітнього процесу.

Наводимо варіант паспорта кабінету:

ПАСПОРТ КОМПЛЕКСНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО КАБІНЕТУ

(назва кабінету)

№ _____

(назва закладу освіти)

ЗАВДУВАЧ КАБІНЕТУ

(прізвище, ім'я, по батькові; посада, категорія, звання)

ЗАГАЛЬНА НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ПРОБЛЕМА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ:

ІНДИВІДУАЛЬНА МЕТОДИЧНА ТЕМА, НАД ЯКОЮ ПРАЦЮЄ ВИКЛАДАЧ:

Для проведення систематизації рекомендовано вести **картотеку** комплексно- методичного забезпечення предмета, який викладається в кабінеті:

I. Матеріали з _____
(назва предмета)

1.1. Тематичні роботи (контрольні, диктанти)

№ з/п	Курс	Тема	Кількість

1.2. Тести

№ з/п	Курс	Тема	Кількість

1.3. Завдання для державної підсумкової атестації у формі ЗНО

№ з/п	Курс	Автор і назва посібника	Кількість

II. Навчально-методична та додаткова література

2.1. Словники

№ з/п	Назва	Автор	Видавництво	Рік видання	Кількість

2.2. Довідники

№ з/п	Назва	Автор	Видавництво	Рік видання	Кількість

2.3. Методичні посібники з методики викладання предмета

№ з/п	Назва	Автор	Видавництво	Рік видання	Кількість

2.4. Журнали

№ з/п	Назва	№ журналу, місяць	Рік видання

2.5. Газети

№ з/п	Назва	№, дата, місяць	Рік видання

2.6. Збірники дидактичних матеріалів

№ з/п	Автор	Назва	Видавництво	Рік видання	Кількість

2.7. Картки (роздатковий матеріал)

№ з/п	Курс	Розділ, тема	Назва	Кількість

2.8. Література для позанавчальної роботи

№ з/п	Автор	Назва	Видавництво	Рік видання	Кількість

2.9. Науково-популярна література

№ з/п	Автор	Назва	Видавництво	Рік видання	Кількість

2.10. Збірники вправ, диктантів, тестів

№ з/п	Автор	Назва	Видавництво	Рік видання	Кількість

III. Навчально-наочні посібники

3.1. Таблиці

№ з/п	Курс	Розділ, тема	Назва	Кількість

3.2. Портрети

№ з/п	Курс	Прізвище, ім'я та по батькові	Автор	Кількість

3.3. Карти

№ з/п	Курс	Розділ, тема	Назва	Кількість

3.4. Схеми

№ з/п	Курс	Розділ, тема	Назва	Кількість

3.5. Ілюстрації

№ з/п	Курс	Розділ, тема	Автор	Назва	Кількість

3.6. Репродукції

№ з/п	Курс	Автор	Назва	Тема, твір	Кількість

IV. Аудіо-візуальні засоби навчання

4.1. Відеоуроки

№ з/п	Курс	Розділ, тема	Назва	Кількість

4.2 . Навчальні відеофільми

№ з/п	Курс	Розділ, тема	Назва	Кількість

4.3 . Мультимедійні посібники

№ з/п	Курс	Розділ, тема	Назва	Кількість

4.4. Навчально-презентаційні матеріали

№ з/п	Курс	Розділ, тема	Назва	Кількість

До складу комплексно-методичного забезпечення кабінету входять навчально-методичні комплекти:

№ з/п	Назви тематичних папок	Кількість примірників
1.	Матеріали олімпіад/конкурсів з предмета	

2.	Матеріали державної підсумкової атестації у формі ЗНО	
3.	Моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти із предмета	
4.	Матеріали для позанавчальної роботи з предмета	
5.	Профорієнтаційні матеріали	
6.	Методичні рекомендації щодо викладання навчального предмета	
7.	Матеріали позитивного педагогічного досвіду	
8.	Методичні розробки викладача	
9.	Тематика творчих робіт з предмета	
10.	Матеріали краєзнавчого характеру	
11.	.....	

ПАСПОРТ

кабінету _____
(назва предмета)

Заклад професійної (професійно-технічної) освіти	_____ (повне найменування закладу освіти)
Місце розташування кабінету	_____ (поверх, № кабінету)
Загальна площа кабінету _____ м ²	лаборантської _____ м ²
Меблі:	
столи здобувачів освіти _____ шт.,	стілці здобувачів освіти _____ шт.,
стіл викладача _____ шт.,	стілець викладача _____ шт.,
демонстраційний стіл _____ шт.,	магнітна дошка _____ шт.,
Шафа _____ шт.,	інше _____ шт.
Обладнання:	
дошка _____ шт.,	
дошка магнітна _____ шт.,	
дошка комп'ютерна _____ шт.,	
екран _____ шт.,	
комп'ютери _____ шт.,	
ксерокс _____ шт.,	
принтер _____ шт.,	
сканер _____ шт.,	
проектор _____ шт.,	
витяжна шафа _____ шт.,	
інше _____ шт.	
Дата _____ 20____ р.	
Директор закладу професійної (професійно-технічної освіти)	_____/_____ (підпис) (П.І.Б.)
Завідувач кабінету	_____/_____ (підпис) (П.І.Б.)

Розміщення, зберігання та систематизація навчальних посібників (картотека)

Навчальні посібники й навчальне обладнання зберігаються в кабінеті за темами й розділами програми в секційних шафах.

Усе майно кабінету обліковується в інвентарній та матеріальній книгах, які нумеруються, прошнуровуються, підписуються директором закладу освіти та скріплюються печаткою. Предмети, призначені для тривалого користування мають інвентарний номер і заносяться до інвентарної книги.

Форма інвентарної книги (орієнтовна)

№ з/п	Назва предмету (засобу навчання)	Інвентарний номер	Коли придбано	Кількість і вартість	Причина списання
1.	Телевізор				
2.	Комп'ютер				
3.	Мультимедійний проєктор				
4.	Сканер				
5.	Ксерокс				
6.	.....				

Форма матеріальної книги (орієнтовна)

МАТЕРІАЛЬНА КНИГА КАБІNETУ ХІМІЇ

№ з/п	Назва реактиву, матеріалу	Специфіка реакції (чистота, концентрація)	Одиниці вимірювання	Наявність (за роками)
1.				
2.				
3.				

**Перелік медикаментів, перев'язувальних засобів і приладдя
для надання першої долікарської допомоги**

№ з/п	Найменування	Кількість
1.	Аміаку розчин 10 %, 40 мл	1 фл.
2.	Бинти марлеві – стерильний і нестерильний, 10 м x 5 см	по 2 шт.
3.	Болезаспокійливі засоби (анальгін, цитрамон тощо)	1 уп.
4.	Борної кислоти розчин спиртовий 2 % (3%), 10 (20) мл	1 фл.
5.	Брильянтового зеленого розчин спиртовий 1 %, 15 (20) мл	1 фл.
6.	Вазелін мазь, 20 (25) г	1 уп.
7.	Валідол 0,06 № 10, таблетки	1 уп.
8.	Вата медична гігроскопічна стерильна	100 г
9.	Джгут кровоспинний гумовий	1 шт.
10.	Йоду розчин спиртовий 5 %, 20 мл	1 фл.
11.	Лейкопластир 0,05 x 5 м	1 шт.
12.	Ножиці медичні	1 шт.
13.	Перекису водню розчин 3 %, 25 (40) мл	1 фл.
14.	Пінцет	1 шт.
15.	Пластир бактерицидний 2,3 x 7,2 см	5 шт.
16.	Серветки марлеві медичні стерильні	2 уп.